

Posudek práce

předložené na Matematicko-fyzikální fakultě
Univerzity Karlovy v Praze

- posudek vedoucího posudek oponenta
 bakalářské práce diplomové práce

Autor/ka: Lukáš Charamza
Název práce: Adiabatické kvantové počítání
Studijní program a obor: Fyzika – obecná fyzika
Rok odevzdání: 2014

Jméno a tituly vedoucího/opponenta: Pavel Cejnar, prof. RNDr., Dr. DSc.
Pracoviště: ÚČJF MFF UK Praha
Kontaktní e-mail: pavel.cejnar@mff.cuni.cz

Odborná úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Výsledky:

- originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

- veliký standardní dostatečný nedostatečný

Grafická, jazyková a formální úroveň:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

- téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

- vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky vedoucího/oponenta:

Předložená bakalářská práce je věnována problematice kvantového počítání založeného na adiabatickém teorému kvantové mechaniky. Již z tohoto zadání vyplývá, že autor se při vypracování ocitl v poměrně nelehké situaci, kdy se musel alespoň na základní úrovni seznámit se dvěma netriviálními oblastmi současné kvantové fyziky – s principy kvantového počítání a s dynamikou „vedených“ (driven) kvantových systémů. Dodatečnou třetí oblastí, kterou autor v hrubých obrysech nastudoval, byla problematika kvantových fázových přechodů. Ukazuje se totiž, že kvantové fázové přechody jsou důležitou ingrediencí adiabatického kvantového počítání, přičemž typ přechodu, kterým počítač během výpočtu prochází, rozhoduje o tom, zda výpočet bude dostatečně efektivní.

Všechny tři výše zmíněné oblasti jsou pěkným způsobem zpracovány v rešeršní části práce. Autor mj. reprodukuje postup, navržený M. Berrym, který umožňuje adiabatickou (tj. teoreticky nekonečně pomalou) evoluci převést na konečnou evoluci s jiným hamiltoniánem a naznačuje, že v případě kvantového fázového přechodu bude mít substituovaný hamiltonián singularitu. Kvantové fázové přechody jsou vysvětleny na příkladu Lipkinova modelu, v němž autor samostatně provedl řadu konkrétních výpočtů.

Musím přiznat, že rozsah předložené práce je trochu menší, než jsem předpokládal při zadání. Škoda, že autor se práci začal intenzivněji věnovat až poměrně pozdě, takže některé původně zamýšlené oblasti zůstaly jen v hrubém nástinu. Jedná se například o popis škálování spektra v kritickém bodě fázového přechodu 1. a 2. řádu a o jím indukovanou singularitu Berryho hamiltoniánu. Na druhou stranu si uvědomuji, že původní záměr práce byl značně nadstandardní. I bez plánovaných hlubších analýz musel autor pochopit a reprodukovat nemalé množství literatury. Při zpracování tématu navíc autor samostatně provedl některá odvození a propočítal několik zajímavých příkladů.

Předloženou práci hodnotím celkově kladně. Výsledky jsou podány přehledně a srozumitelně. Práce může velmi dobře sloužit jako úvod do adiabatického kvantového počítání (se zřetelem na kvantové fázové přechody) pro další zájemce o problematiku. Proto navrhuji, aby práce byla uznána jako bakalářská. S ohledem k výše uvedené námitce jsem za to, aby práce byla hodnocena známkou výborně nebo velmi dobře podle kvality prezentace při obhajobě.

Případné otázky při obhajobě a náměty do diskuze:

Vztah pro polohu minim klasického Lipkinova hamiltoniánu pro KFP 1. řádu, uvedený na str. 21, není správně. Pravděpodobně v důsledku této chyby nejsou energie minim v obr. 3.2 symetrické vzhledem k zrcadlení horizontální osy, tj. při záměně $\chi \leftrightarrow \bar{\chi}$. Dokázal byste najít argument pro to, že spektrum hamiltoniánu (3.3) musí být vůči záměně $\chi \leftrightarrow \bar{\chi}$ symetrické?

Práci

doporučuji

nedoporučuji

uznat jako diplomovou/bakalářskou.

Navrhuji hodnocení stupněm:

výborně velmi dobře dobře neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta:

Praha 21.08.2014